

Mange varmeværker har fortsat problemer med regnskaberne

Energitilsynets gennemgang af regnskaber fra varmeværker i region Midtjylland viser, at mange har problemer med at aflægge regnskab korrekt.

REGNSKABER

Af økonomisk konsulent Birgitte Faaborg, Dansk Fjernvarme

Energitilsynet foretog i 2006 en stikprøve af 26 værkers regnskaber og fandt i den forbindelse fejl i 10 af regnskaberne, som medførte en samlet tilbagebetaling til varmemeforbrugerne på 90 millioner kroner.

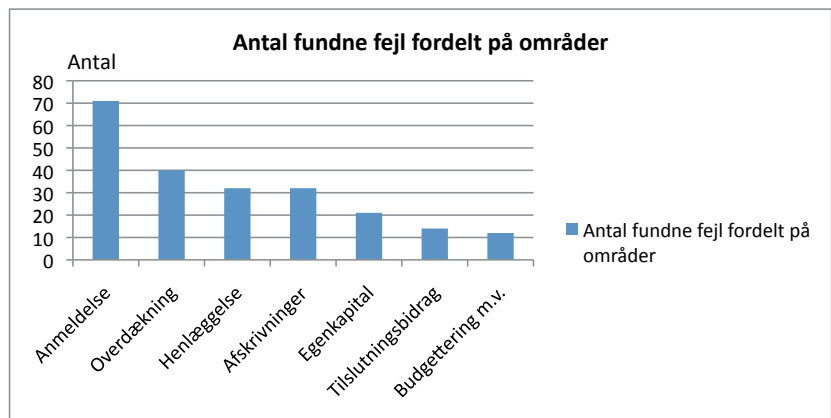
En efterfølgende screening af 451 varmeværksregnskaber kunne ikke tilbagevise, at mange varmeværker ikke følger varmemeforsyningslovens regnskabsbestemmelser. Tilsynet valgte derfor at gennemgå budgetter og regnskaber for næsten alle varmeværker.

I første omgang har Energitilsynet, med hjælp fra revisionsfirmaet, KPMG, gennemgået regnskaber og budgetter for varmeværker beliggende i Region Midtjylland. Resultatet af gennemgangen af de første 111 varmeværkers regnskaber blev offentliggjort i en rapport i december 2009. Heraf fremgår, at kun 19 værkers regnskaber ikke gav anledning til bemærkninger. Til de resterende 92 værker er givet 222 bemærkninger.

Energitilsynets bemærkninger

Figur 1 viser en oversigt over de fundne fejl i regnskaberne i Region Midtjylland fordelt på områder. Energitilsynet har ikke i sin rapport foretaget en specifik gennemgang af de afgivne bemærkninger, men udelukkende beskrevet de overordnede resultater.

De fleste bemærkninger vedrører anmeldelser og dækker over det forhold, at værkerne enten ikke foreta-

Figur 1. Antal af fundne fejl i regnskaberne fordelt på områder.

ger korrekte anmeldelser, anmelder for sent eller undlader at anmelde forhold, som skulle have været indberettet til Energitilsynet.

Det fremgår af varmemeforsyningslovens § 21, stk. 3, at "tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser, der ikke er anmeldt som foreskrevet i stk. 1, er ugyldige".

Det kan således have vidtrækkende konsekvenser for værket, hvis leveringsbetingelser, takster, ændringer af tariffer m.v. ikke er anmeldt eller anmeldes for sent. Ugyldighedsbestemmelsen kan indebære, at priser og leveringsbetingelser ikke kan gøres gældende over for forbrugerne før anmeldelsestidspunktet.

Ud over manglende anmeldelse har mange værker ikke tilbageført en overdækning til varmemeforbrugerne, og to værker har ikke opkrævet en under-

dækning. Energitilsynets praksis for afvikling af over-/underdækning er nærmere præciseret i "Vejledning om varmemeforsyningslovens prisbestemmelser og Energitilsynets praksis om afvikling af over-/underdækning" fra juni 2009.

Et andet område, der også har givet anledning til mange bemærkninger, er virksomhedernes håndtering af afskrivninger og henlæggelser. Der kan eksempelvis være uoverensstemmelse mellem de afskrivninger og henlæggelser, som anmeldes ifølge henholdsvis budgettet og regnskabsaftersvisningen. Et andet problem er, at virksomhederne henlægger til nyinvesteringer uden at anmelde dette, eller foretager henlæggelser uden at præcisere, hvilket konkret projekt henlæggelsen vedrører.

Nogle værker foretager også henlæggelser til renoveringsarbejder.

Her er det vigtigt at være opmærksom på, at der kun kan foretages henlæggelse til den del af renoveringsarbejdet, som er en investering. Renoveringsudgifter skal efter varmforsyningslovens bestemmelser udgiftsføres i det år, de er afholdt. Energitilsynet har dog mulighed for at give dispensation, hvor der er tale om meget store udgifter til f.eks. renovering af motorer og ledningsnettet.

I alt har gennemgangen af de 111 varmeværker i Region Midtjylland betydet, at et beløb på 175 millioner kroner skal tilbageføres til varmemerbrugere.

Forskellige regelsæt

Regnskabsprincipperne i årsregnskabsloven og varmforsyningsloven er på flere områder ikke ens, og det kan derfor være nødvendigt at korrigere årsrapportens resultat, således at der tages højde for eksempelvis forskelle i opgørelsen af afskrivninger og henlæggelser. Den manglende afstemning af resultatet mellem de to regelsæt har betydet fejl i regnskabs-eftervisningen til Energitilsynet.

Regnskabsbestemmelserne i varmforsyningsloven er baseret på, at der er tale om et prisregnskab. Den

regnskabsmæssige opgørelse efter varmforsyningsloven skal vise varmemærkernes afholdte udgifter til produktion og levering af fjernvarme, idet de afholdte udgifter skal dækkes af varmemerbrugere efter hvile-i-sig-selv-princippet. I modsætning hertil skal årsrapporten give et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver og resultat i henhold til bestemmelserne i årsregnskabsloven.

Konsekvensen af varmforsyningslovens regnskabsbestemmelser er, at varmeværker ikke kan foretage akkumulering af kapital uden at anmelde dette til Energitilsynet, enten i form af henlæggelser til nyinvesteringer eller som en godkendt forrentning af indskudskapitalen.

Retningslinjerne for afskrivninger, henlæggelser og forrentning af indskudskapital efter varmforsyningsloven er fastlagt i Afskrivningsbekendtgørelsen (BEK. nr. 175 af 18/2 1991).

Det kunne også tænkes, at varmemærkerne behandler afskrivninger af anlægsaktiver efter reglerne i skattelovgivningen. F.eks. at varmemærkerne anvender de skattemæssige bestemmelser om straksafskrivninger uden

at regulere for dette ved opgørelse af resultatet efter varmforsyningsloven. Som eksempel på forskellene i opgørelsesmetoderne i de forskellige regelsæt viser tabel 1 en summarisk oversigt over opgørelse af afskrivninger og henlæggelser efter reglerne i årsregnskabsloven, skattelovgivningen og varmforsyningsloven.

Ved anmeldelse til Energitilsynet, skal der på samme måde, som ved opgørelse af det skattemæssige resultat, foretages regulering for de områder, hvor der ikke er overensstemmelse mellem opgørelsesmetoderne efter årsregnskabsloven og varmforsyningsloven.

Som det fremgår af tabel 1, er det ikke tilladt efter varmforsyningsloven at foretage afskrivninger på opskrevne anlægsværdier. Og modsat årsregnskabsloven skal man efter varmforsyningsloven afskrive på anskaffelsessummen til grunde. Ligeledes skal værkerne adskille bestemmelserne om straksafskrivninger efter skattelovgivningen med afskrivningerne efter varmforsyningsloven.

(Fortsættes næste side)

	Årsregnskabsloven	Skattelovgivningen	Varmeforsyningsloven
Afskrivningsgrundlag	Kostpris. Mulighed for at opskrive anlægsaktiver til dagsværdi	Kontantomregnet anskaffelsessum	Anskaffelsessum tillagt handelsomk. og evt. byggerenter
Afskrivningsperiode	Systematisk afskrivning over brugstiden	-	Mellem 5 og 30 år
Afskrivningssats	Linære afskrivninger	Maskiner mv 25 % Bygninger 4 % Infrastruktur anlæg 7 % Faste anlæg: 23 % > 15 % fra 2016	Maksimalt 20 % om året
Straksafskrivninger	Ingen hjemmel til straksafskrivning, men i praksis udgiftsføres småaktiver	Aktiver med en fysisk levetid under 3 år. Anskaffelsessum under 12.300 kr. (2010-niveau) Edb-software	Ingen hjemmel til straksafskrivning
Afskrivninger på anskaffelsessummen ved køb af grund	Ikke tilladt	Ikke tilladt	Mellem 5 og 30 år
Henlæggelser til nyinvesteringer	Ikke tilladt	Ikke tilladt	Kan henlægge til konkrete nyinvesteringer. Bemærk særlige krav til anmeldelse

Tabel 1. Gældende regler for afskrivninger og henlæggelser efter årsregnskabsloven, skattelovgivningen og varmforsyningsloven.

(Fortsat fra forrige side)

For varmekærerne er det nødvendigt at tilrettelægge den interne bogføring således, at værkerne kan imødekomme den krævede afrapportering efter de forskellige regelsæt, som værkerne er underlagt. På det regnskabsmæssige område drejer det sig bl.a. om moms- og afgiftslovgivningen, årsregnskabsloven, varmforsyningsloven, for nogle værker tillige skateloavgivningen, og sidst, men ikke mindst, for kraftvarmekærers vedkommende el-forsyningsloven.

Der er således en lang række bestemmelser, som ledelsen, det administrative personale og i høj grad virksomhedens rådgivere skal have kendskab til.

Kurser hos Dansk Fjernvarme

Dansk Fjernvarme har gennem årene holdt mange kurser og temadage om regnskabsaflæggelse efter varmforsyningslovens regler. Gennemgangen af regnskaberne for varmekærerne i Region Midtjylland viser imidlertid, at behovet for at få kendskab til reglerne stadig er stort.

Dansk Fjernvarme vil derfor også fremover tilbyde sine medlemmer og deres rådgivere kurser i, hvordan de skal udarbejde budgetter og regnskabsrevisninger for at opfylde varmforsyningslovens regler. Se forårets kurser på www.danskfjernvarme.dk.

bvf@danskfjernvarme.dk

LÆS MERE

LÆS MERE

FJERNVARMEN har løbende bragt artikler om regnskabsaflæggelse efter varmforsyningslovens regler. Læs bl.a.:

- Stor interesse for at lære mere om regnskaber (6-7/2006)
- Hvor hurtigt skal en overdækning tilbageføres til forbrugerne (3/2007).
- Regnskaber igen-igen (4/2007)
- Få styr på regnskabet (1/2008)

Det er ikke godt nok

Af direktør Jørgen G. Jørgensen, Dansk Fjernvarme

Så skete det igen. Efter Energitilsynets offentliggørelse af gennemgangen af regnskaber i Østjylland skulle Dansk Fjernvarme igen ud at forsvare medlemmer med fejl og mangler i regnskaberne. Det er træls og burde ikke være nødvendigt – for selvfølgelig skal regnskaberne være i orden. Det er regler, der har været gældende i mange år, og der er ikke tale om raketvidenskab.

Ledelsens ansvar at love og regler overholdes

Det kan godt være, at vi skal foreslå nogle forenklinger af regnskabsreglerne, og det er for dårligt, at revisorerne ikke har været bedre til at sikre, at der var færre fejl. Men det er og bliver ledelsens ansvar, at tingene er i orden, og at landets love og regler overholdes. Det gælder uanset, om man mener, at den pågældende lovgivning er rimelig eller ej. Sådan er det med hensyn til regnskabsregler ligesom med al mulig anden lovgivning, f.eks. miljøregler, arbejdsret og færdselslovgivning.

Og ja, det er besværligt med alle de regler. Det er det for alle virksomheder i et moderne samfund, og i mange sammenhænge er det ekstra bøvel at være en lille virksomhed. Prøv bare at spørge f.eks. en landmand, en vognmand eller en købmand.

Krav om professionalisme på alle niveauer

Der er ingen vej udenom: Hvis fjernvarmesektoren skal fortsætte den gode gænge, vi er inde i, så skal vi have orden i alle sager. For at sige det ligeud, så hører man efter min mening ikke hjemme i ledelsen af en virksomhed, heller ikke i et fjernvarmekværk, hvis man ikke vil overholde lovgivningen i dette land. Det gælder uanset, om man er en del af den daglige ledelse eller sidder i bestyrelsen, og efter min opfattelse er det er i den forbindelse ligegyldigt, om der er tale om frivilligt arbejde.

Vi skal agere professionelt i en professionel branche, og vi kan alle bidrage til, at det sker. Ansvaret for at have orden i regnskaberne ligger hos værkerne, men opgaven kan vi godt være fælles om. Jeg håber med dette indlæg at provokere til en debat på regionalmøderne, hvor vi kan diskutere, hvad vi hver især kan bidrage med.

Dansk Fjernvarme har også et ansvar

Som brancheforening har Dansk Fjernvarme et stort medansvar for den situation, vi står i. Det har vi, selvom vi har gennemført et meget stort informationsarbejde, siden der sidst var offentlig ballade om fjernvarmekærers regnskaber i december 2007. Vi har afholdt rigtig mange kurser og møder, ligesom der har været mængder af artikler i FJERNVARMEN. Men som situationen er, kan det helt entydigt konkluderes, at det ikke har været godt nok.

Derfor sætter vi fuld fart på den indsats igen. Det gør vi, fordi der er en klar indre sammenhæng mellem de visioner, vi har for branchen, og det, vi som branche selv skal have styr på. Og er det sidste ikke i orden, kan vi glemme næsten alt andet.